

MEANDERING I LOSBYELVA GJENNOM ELVEPARKEN

Med et litt fremmed ord sier vi at Losbyelva danner meandere.

Meandring i en elv er en serie med buktninger (tilnærmet sinuskurver) i et elveløp som renner gjennom et flatt landskap hvor grunnforholdene er sand- eller leirejord (erosjonsutsatt masse).

En buktning, en meander, dannes ved at vannstrømmen i en elv har en tendens til å skape virvler. Vannet vil på grunn av strømmen og virvlene ta med seg sedimenter som avleirer seg der hvor virvlene opphører og strømmen blir svakere. Disse avleiringene vil bygge seg opp og starter en begynnende kurve i elvestrømmen. Etter hvert vil kurven utvides i yttersvingen hvor vannet har størst hastighet, og sedimentene legger seg igjen i innersvingene hvor vannet renner saktere. På den måten utvides kurven. En såkalt «krøksjø» blir til ved at en buktning utvider seg til en tilnærmet sirkel, vannet bryter igjennom og det oppstår en øy.

Her i Losbyelvas løp ligger forholdene godt til rette for meandring, elva renner stort sett sakte igjennom det flate landskapet, jordsmonnet er leiereholdig og lar seg forholdsvis lett tas med av virvler og strømmingene i vannet.

I Losbyelva gjennom elveparken er det foreløpig ikke dannet noen «krøksjøer», men oversiktsbildet viser at man må forvente flere slike «krøksjøer» etter hvert. Naturlig nok vil flommer, og derved økt vannføring i elva, fremskynde at det oppstår «krøksjøer».

Eksempler på andre elver som danner meandere her på Romerike er Leira nord for Lillestrøm, Nitelva som for Rotnes i Nittedal. Ute i verden for øvrig er kanskje Mississipi river mest kjent.

Betegnelsen Meander kommer for øvrig fra en elv i Tyrkia, kalt Buyuk menderes, som på grest blir Maiandros, og på latin Maeander.

Foto: Kjell Erik Sandberg

Vi du se video?
Bruk QR-koden:

